

Leven met Lucas

Preken doet hij niet meer, maar zonder bijbelstudie kan hij geen dag. Nico Riemersma, van 1991 tot 2019 predikant in achtereenvolgens gereformeerd Loosduinen (Wijk B), de Bethelkerk en de Bosbeskapel, heeft een doorwrocht boek toegevoegd aan de stapel publicaties die hij de afgelopen jaren het licht deed zien.

Met 'The Gospel of Luke as Masterpiece' (Münster: Lit Verlag, 2023) komt een lang gekoesterde wens tot vervulling. De bundel is namelijk de Engelstalige versie van eerder verschenen artikelen, hoofdstukken uit eerdere boeken en twee lezingen: 'In de bijbelwetenschap kun je niet met Nederlandse publicaties volstaan, daarvoor is het bereik te klein. Door dit boek krijg je als Lucas-onderzoeker meer internationale bekendheid.' Het vertaalwerk werd gedaan door Alice Deken die Nico kent van een van de vele 'clubs' waar hij lid van is.

Riemersma – in juni hoopt hij zeventig te worden – leeft al een kwart eeuw met Lucas, wat hem betreft de prikkelendste van de vier evangeliën. De vijftien hoofdstukken in deze bundel zijn evenzovele deelstudies die hij eerder publiceerde in theologische tijdschriften en in het boek 'Het Lucasevangelie onder de loep' (Middelburg: Skandalon, 2018). Alleen het tweede hoofdstuk is nieuw; het is een studie over een detail in de proloog van het Lucasevangelie (1,1-4). 'Maar aan elk eerder verschenen artikel heb ik wel iets toegevoegd.'

Een meesterwerk

'Wat me in Lucas raakt, is zijn vertelstijl. Ogenschijnlijk simpel, maar zo rijk aan inhoud en betekenis. Met recht een meesterwerk. Zijn evangelie begint in een hoog literaire, hellenistische stijl (1,1-4), maar gaat direct daarna over in een taal die de lezer uit het Oude Testament kent. Lucas laat zien dat het leven en de werken van Jezus in het verlengde liggen van het Oude Testament.'

Lucas laat zich niet vastpinnen op één genre, legt Riemersma uit. 'Het ene moment lijkt hij geschiedschrijver te zijn, het volgende een theoloog. Maar hij beschrijft ook hoe we Jezus en Johannes in hun onderlinge verhouding moeten zien, en als auteur lijkt hij soms ook een reisverhalenverteller.' Dat Lucas de meest 'politieke' is van de evangelisten speelt zeker mee waarom hij zo door dit evangelie wordt geboeid. 'Per slot van rekening ben ik een kind van de jaren zeventig, het tijdperk van de politieke lezing van de bijbel, de bevrijdingstheologie en de grote veranderingen in kerk en geloof.'

Nadat hij in 2019 vervroegd met emeritaat was gegaan heeft Riemersma zijn werkzaamheden op het gebied van de bijbelwetenschap flink uitgebreid. 'Ik ben een laatbloeiër', zegt hij met een brede lach. 'Laat en langzaam.' Maar eenmaal op gang, lijkt hij

niet te stuiten. Hij promoveerde in 2016 op een passage uit Lucas over de opwekking van een dode (Lucas 7,11-17) in relatie tot een oudtestamentisch en een hellenistisch dodenopwekkingsverhaal. En hij is onder meer oprichter van de Lucaswerkplaats, een studiegroep van Nederlandse en Vlaamse onderzoekers en redactiesecretaris van de Amsterdamse Cahiers voor Exegese van de Bijbel en zijn Tradities. Ook als bestuurslid van de Dirk Monshouwerstichting verkeert hij in een gezelschap van theologen en taalwetenschappers die bijbelpassages vertalen en uitleggen. En dat is nog maar een greep uit alle activiteiten.

Oude Testament

Het Lucasevangelie is overigens niet het enige bijbelboek waarmee Nico Riemersma bezig is. 'Ook over het Oude Testament publiceert ik geregeld. Het was tijdens mijn studie aan de Vrije Universiteit mijn hoofdvak. Vooral met de profeten (de Tweede Jesaja en Micha) ben ik veel bezig geweest, maar ook met een boek als Exodus.

Wat ik niet minder leuk vind om te doen, is het schrijven van een recensie van een boek dat ik gelezen hebben. De lezer kan ze vinden op mijn website (www.nicoriemersma.nl). Daar zijn ook de beeldmeditaties te vinden die ik in het laatste jaar van mijn predikantschap hield.'

'Mag ik tot slot misschien ook een zorg delen? De kerk zie ik allereerst als een gemeenschap rond deze bijbelse verhalen. Maar die aandacht voor deze verhalen zie ik steeds minder worden. En dat baart me zorgen. Ik moet je zeggen dat ik dat niet begrijp, want mooiere verhalen dan deze zijn er toch niet? Wat ze doen? Ze dragen bij aan onze menswording, aan onze humaniteit. Het belang daarvan, hoef ik, denk ik, niet uit te leggen.'

Hans Willems

Dit interview verscheen in *Samenklank* 12/5-6 (2024), 11 en vervolg op pag. 15.